

Medlem af Inatsisartut Erik Jensen
-/ HER

§ 37 spørgsmål 92_2025 om reformplaner på af pensionsområdet

Hermed fremsendes *supplerende* svar på ovenstående § 37 spørgsmål.

Brevdato: 28-07-2025
Sagsnr. 2025 – 12436
2025 - 9872
Akt id. 25538668

1. Arbejder Naalakkersuisut fortsat med Holdbarheds- og Vækstplan 2?

Svar:

Ja. Naalakkersuisut har således i anden halvdel af juni 2025 vedtaget et fireårigt arbejdsprogram for opfølgning på Holdbarheds- og Vækstplan 2. Arbejdsprogrammet blev sendt til Inatsisartuts Finans- og Skatteudvalg til orientering primo juli.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

2. Hvis reformerne i Holdbarheds- og Vækstplan 2 ikke gennemføres, kan det så betyde, at alle borgeres arbejdsindkomstskat skal hæves og i så fald med hvor mange procent i 2033?

Svar:

Til fremlæggelsen af Holdbarheds- og Vækstplan 2 af det daværende Naalakkersuisut i november 2023 var det beregnet, at der uden effektfulde reformer eller initiativer bliver behov for at hæve personskattesatsen 14,5 pct.-point fra 2033 for at imødegå et forventet gennemsnitligt underskud på den primære offentlige saldo i perioden 2033-2050. Dette på baggrund af, at holdbarhedsberegninger viste, at den fremtidige samlede offentlige økonomi var uholdbar. Dette holdbarhedsproblem består fortsat. Jf. svaret til spørgsmål 1 arbejder Naalakkersuisut målrettet på at imødegå dette, idet en sådan skattestigning på ingen måde er ønskværdig.

3. Hvis opsparingspligten til pensioner afskaffes, hvor meget vil det så betyde i kroner i årlige merudgifter for det offentlige?

a. En oversigt over, hvordan det kan udvikle sig over de næste 25 år ønskes også.

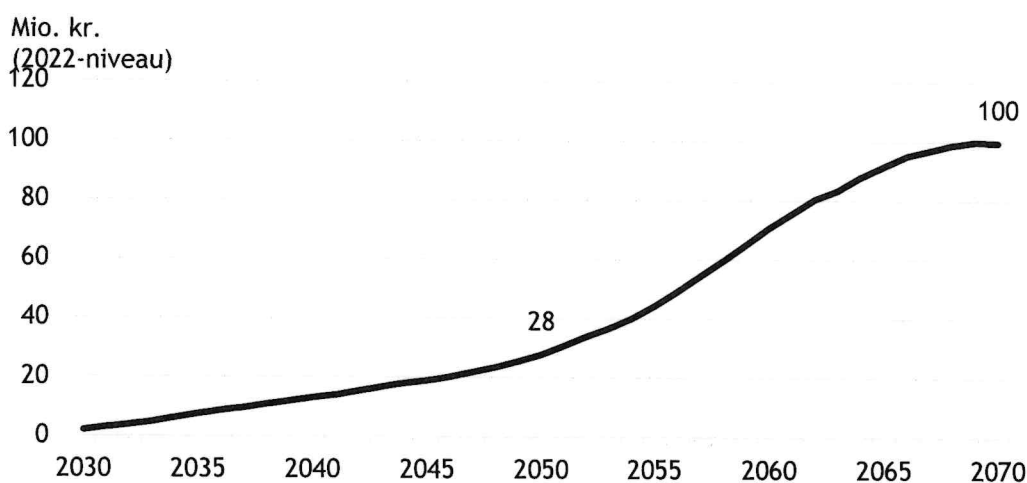
Svar:

Det tidligere Naalakkersuisut fik udarbejdet en ekstern analyse med titlen *"Evaluering af Lov om Obligatorisk Pension"*, som forelå november 2024. Denne beregnede blandt andet størrelsen på de gevinster, som der vurderede at være for den offentlige økonomi gennem den obligatoriske pension. Disse beregninger ligger til grund for den aktuelle besvarelse af spørgsmålet.

Beregningerne tager højde for den gradvise modning af pensionsopsparingerne, den forventede befolkningsudvikling og de eksisterende regler for modregning af alderspensionen, hvor de to sidstnævnte vil kunne ændre sig over tid.

Evalueringen tager samtidig udgangspunkt i, at besparelserne i de offentlige udgifter til alderspensionen vil stige i takt med, at pensionisterne i stigende grad har været omfattet af den obligatoriske pension i flere og flere år af deres arbejdsliv.

I et basisscenarie er der regnet på, hvor mange offentlige udgifter der spares som følge af en større modregning i alderspensionen. Beregningen viser, at frem til starten af 2050'erne vokser besparelserne støt til ca. 28 mio. kr. om året. Herefter sker et knæk i udviklingen, så besparelserne vokser til lidt ca. 100 mio. kr. i 2070. Dette svarer til en besparelse på ca. 14 pct. af de samlede, forventede udgifter til alderspension i 2070 i et eventuelt fravær af den obligatoriske pension. Udviklingen over tid som efterlyst er illustreret grafisk i nedenstående figur fra evalueringsrapporten:

Kilde: HBS & BDO. Evaluering af Lov om Obligatorisk Pension (november 2024)

Note: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Grønlands Statistik og Skattestyrelsen.

- 4. Hvis opsparingspligten til pension afskaffes, kan det offentlige så alene finansiel bære det på lang sigt?**
- a. Hvilken indvirkning vil det have på borgerne og på det offentlige?**

Svar:

Umiddelbart, nej. Dette skyldes ikke mindst følgende to forhold:

- 1) Den offentlige økonomi er pt. ikke holdbar. Den nyeste holdbarhedsberegning fra Økonomisk Råd (*Policy Brief 2024:1. "Holdbare offentlige finanser – en opdatering af den makroøkonomiske model for Grønland 2024"*) viser, at underskuddene i den samlede offentlige økonomi fra slutningen af 2020'erne og frem svarer til, at der årligt mangler en finansiering på ca. 750 mio. kr. (opgjort i 2021-niveau), hvis forløbet i de offentlige finanser skal være holdbart.
 - 2) En ophævelse af den obligatoriske pension vil, jf. svaret på spørgsmål 3, forværre holdbarhedsproblemet. En total ophævelse af lov om obligatorisk pension forudsætter således markante omprioriteringer i de offentlige budgetter og/eller eventuelle stigninger i skatter og afgifter.
- 5. Hvilke planer har Naalakkersuisut for at håndtere det stigende antal ældre med behov for forsørgelse, samtidig med at antallet af erhvervsaktive falder?**

Svar:

Følgende herom fremgår blandt andet af Naalakkersuisuts tidligere omtalte arbejdsprogram for Holdbarheds- og Vækstplan 2, som der arbejdes ud fra:

- *"Koalitionen vil igangsætte arbejdet med en egentlig pensionsreform. Reformen skal understøtte målet om en enklere og smidigere offentlig sektor. Pensionsreformen skal munde ud i en ny pensionslovgivning, der er let at overskue for borgerne og som balancerer behovet for en holdbar offentlig økonomi med borgernes frie valg.*
 - *Til efterårssamlingen 2025 fremsættes et forslag til ændring af Inatsisartutlov om obligatorisk pensionsopsparing (OP loven). Ændringen skal dels medføre, at alle de indkomster som tjenestemænd oppebærer i kraft af deres ansættelsesforhold som tjenestemænd, ikke skal indgå ved beregningen af de pågældendes opsparingsforpligtelse, dels at der ikke skal ske opkrævning af uopfyldte opsparingsforpligtelser via forhøjelse af trækprocenten på borgernes skattekort. Arbejdet har kobling til næste punkt:*
 - *Der nedsættes i 2025 en ekspertgruppe som i løbet af et år skal komme med anbefalinger til en pensionsreform. Anbefalinger skal danne grundlag for et politisk forlig i 2026. Forliget skal omsættes til den nødvendige lovgivning inden valgperiodens udløb. Naalakkersuisut får et selvstændigt oplæg med de nærmere rammer for ekspertgruppens arbejde og opfølgning herpå til snarlig behandling. Oplægget udarbejdes af Departementet for Finanser og Skatter med inddragelse af Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked mv."*

Administrationen arbejder på de oplistede opgaver.

6. Hvis opsparingspligten afskaffes, hvilken økonomisk effekt vil det have på landskassen og kommunernes kasser?

Svar:

Se svaret på spørgsmål 3 og 4.

Det bemærkes supplerende, at Grønlands Selvstyre afholder 90 pct. af udgiften til alderspension og børnetillæg, som er omfattet af hovedkonto 31.03.08 Offentlig pension til alderspensionister. Kommunerne finansierer de resterende 10 pct. af udgifterne hertil.

7. Kan Naalakkersuisut nævne fordelene ved opsparingspligten?

Svar:

Der er flere fordele ved lov om obligatorisk pension. Overordnet er ordningen med til at sikre, at flere sparer mere op til *egen* pension. Dette er med til at forebygge økonomisk fattigdom blandt pensionister og indirekte at mindske uligheden i alderdommen.

I omtalte evaluering af lov om obligatorisk pension er det blandt andet beregnet, at den obligatoriske pension for personer med mere end 40 års opsparing via denne i gennemsnit forventes at ville få forøget den disponible indkomst fra 10.900 kr. (2022-niveau) om måneden til 12.500 kr. (2022-niveau) i forhold til personer uden denne opsparing. Det svarer til en stigning i den disponible indkomst på omtrent 1.600 kr. (2022-niveau) om måneden - eller 15 pct.

Virkningen af obligatorisk pension er størst for de personer, som ville have haft en lav opsparingsrate i eventuelt fravær af Obligatorisk Pension. Personer med en alternativ opsparing på mellem 0-4 pct. af deres indkomst, kan således se frem til en stigning i den disponible indkomst på omtrent. 2.400 kr. (2022-niveau) om måneden – eller 25 pct.

Desuden er hensigten med lov om obligatorisk pension at styrke de offentlige finanser, jf. også svaret på spørgsmål 3.

8. Vil de løsninger, der skal udarbejdes, tage udgangspunkt i det aftalegrundlag, der er skrevet ind i finansloven for 2025 af den tidligere regering?

Svar:

Dette vil indgå som en del af det videre arbejde i omtalte ekspertgruppe om en samlet pensionsreform, jf. også svaret på spørgsmål 5.

9. Har Naalakkersuisut andre relevante bemærkninger?

Svar:

Resultatet af det omtalte kommende arbejde vil blandt andet betyde tilvejebringelse af relevant uddybende information, herunder opdaterede beregninger på effekten af forslag til mulige ændringer i såvel pensionssystemet under ét som i forhold til selve loven om Obligatorisk pension.

Herunder vil også indgå opdaterede konsekvensberegninger i forhold til holdbarheden i den offentlige økonomi, som følge af både forslag til sådanne ændringer i pensionslovgivningen og forskellige alternativer ift. den demografiske udvikling.

Naalakkersuisut vil på passende vis derfor holde Finans- og Skatteudvalget orienteret om fremdriften i dette arbejde, herunder når der foreligger relevant ny viden og data på området.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Múte B. Egede